صنایع‌دستی

هنرنمایی دختران بلوچ در سعدآباد

دختران بلوچ، هنرمندند و از هر انگشتشان یك هنر می‌ریزد؛ همیشه همین طور بوده،از سالیان دور تا همین امروز. به تعداد همین سال‌ها هم دیده نشدند، حالا اما خودشان دست به کار شده‌اند تا هنر و هنرمندی شان را به رخ بکشانند، همین هم هست که هر از گاهی با نمایشگاهی از دست ساخته‌ها و سوزن دوزی‌های زیبایشان در این شهر و آن شهر و این نمایشگاه و آن نمایشگاه جلوه گری می‌کنند.

دختران هنرمند بلوچ اکنون بساط هنرشان را در گالری ملی صنایع دستی مجموعه فرهنگی تاریخی سعدآباد پهن کرده‌اند. این بساط زیبا تا ۳ دی ماه گسترده است تا نگاهتان را به تحسین وادارد.

نمایشگاه بانوان هنرمند خطه جنوب شرق کشورمان شامل مجموعه‌ای از صنایع‌دستی و آثارسوزن‌دوزی به سرپرستی الهام فتح‌اللهی است که به همت معاونت صنایع‌دستی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و مشارکت سعدآباد دایر شده است.

الهام فتح‌اللهی، جوان خیر اهل زنجان متولد ۱۳۷۰ با خرید صنایع دستی زنان بلوچ و فروش آنها در بازار، به کسب و کار زنان سوزن‌دوز رونق بخشیده است.

او به‌مناسبت هفته صنایع‌دستی (۲۰ تا ۲۶ خرداد ۱۳۹۸) کارهای زنان بلوچ را به وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی آورد تا از فروش ساخته‌های فاخر سرانگشتان هنرمند آنها، درآمدی برایشان دست و پا کند.

فتح‌اللهی سرپرستی دانش‌آموزان دو مدرسه در روستاهای مرزی بلوچستان را بر عهده دارد و تاکنون بیش از ۶۰۰ قطعه صنایع‌دستی زنان بلوچ شامل گوشواره، پابند و دستبند را از زنان فاخردوز روستانشین بلوچ خریده و آنها را در نمایشگاه‌های ملی و بین المللی داخلی عرضه کرده است.

اول دوتار ایرانی، بعد هم شب یلدا

آخر هفته گذشته، غیر از انبساط خاطر تعطیلی و آخر هفته بودنش، با یك خبر خوش و مسرت بخش هم برای مردم خوب کشورمان همراه بود؛ این که ساز دوتارمان؛ همانی که مردان خراسان بزرگ و شهرهایی در گلستان و مازندران سر و سری با آن دارند و همدم لحظه‌های تنهایی و دلگیری شان است، مورد توجه کارشناسان یونسکو در اجلاس کمیته میراث بشری ناملموس در کلمبیا قرار گرفت و به فهرست میراث جهانی افزوده شد تا چهاردهمین پرونده ایرانی باشد که در بهترین آثار معنوی فرهنگی جهان قرار می‌گیرد. این خبر خوب را محمد حسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی کشور از بوگوتا به گوش ما رساند و گفت: ثبت جهانی دوتار با هدف دوستی، صلح و احترام بیشتر به تنوع فرهنگی و خلاقیت‌های بشری و حاملان سنت نواختن و ساختن دوتار ایرانی در میان اقوام مختلف صورت گرفته است. طالبیان اما یك خبر خوش دیگر هم داشت این که،«شب یلدا» پرونده بعدی ایران برای ثبت در میراث ناملموس جهانی است که در اجلاس بعدی (سال ۲۰۲۱) معرفی خواهد شد./ جام جم دیلی

تصاویری از آرامگاه حافظ،سعدی،فردوسی و مولانا

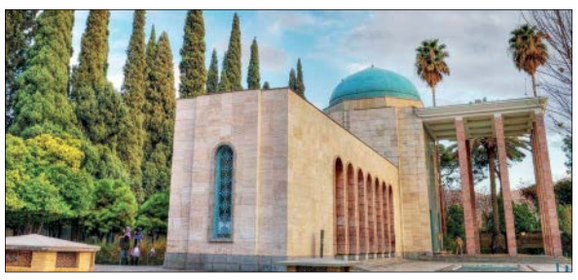

ناشناخته‌ای به نام گردشگری رویداد

برخلاف ایران، برخی از کشورها توانسته اند به کمک رویدادها و شخصیت های فرهنگی و هنری شان، خیل گردشگر و درآمد را به سمت خود سرازیر کنند

منهای نفت اندر مزایای صنعت گردشگری

همین حالا یعنی در روزهای پایانی آذرماه، شهر قونیه به یمن وجود مولانا با خیل میلیونی گردشگر مواجه است که طی چند روز میلیون ها دلار ارز را به خزانه دولت ترکیه سرازیر می کنند

شهرزاد باباعلی پور

ایران

زمانه‌ای بود که گردشگران داخلی و خارجی، بازدید از یك شهر، سایت تاریخی یا طبیعت یك منطقه را تنها معنای گردشگری می‌دانستند، اما اکنون که سهم درآمد گردشگری داخلی و بین المللی در جهان به درآمد نزدیك به ۵/۴۴ تریلیون دلار رسیده، دیگر این صنعت پرسود و اقتصادی باید به دنبال محصولات خاصی باشد تا بتواند نیازها و سلایق متنوع و جدید مشتریان و گردشگرانش را تامین کند.

گردشگری رویداد، یکی از همین بسته‌های جدید و گونه‌های نوین گردشگری است که مسافران را برای دیدن رویدادها یا شرکت در یك رویداد خاص با خود همراه می‌کند. مناسبت‌هایی که به دلیل ویژگی‌های خاصشان، مسافران را به سمت خود می‌کشند و می‌توانند برای شهرها و نقاط کمتر دیده شده، فرصت هیجان انگیز حضور در بازار گردشگری را فراهم کنند.

این نوع گردشگری اکنون در برخی کشورها رواج دارد و سالانه گردشگران زیادی را به سوی خود جذب می‌کند، نظیرش همین کشور همسایه خودمان یعنی ترکیه که با رویداد بزرگداشت مولانا، هر سال و در یك بازه یك هفته‌ای، صدها هزار گردشگر را سمت خود می‌کشاند، درحالی که ما با وجود ده‌ها آیین و مراسم و جشن باستانی و رویدادهای تاریخی فرهنگی، هنوز اقبالی به این نوع گردشگری نشان نداده‌ایم و همچنان برای جذب گردشگر به داشته‌ها و جاذبه‌های تاریخی و طبیعی مان تکیه کرده‌ایم.

جشن‌هایی مثل جشن نوروز، شب یلدا یا چله و جشن سده، مراسم و آیین‌هایی مثل چك چك در یزد، آیین عروسی پیرشالیار، جشنواره‌های میوه مثل انار، مراسم دف نوازان ایران زمین در سنندج به عنوان خاستگاه دف جهان، روز بزرگداشت حافظ و سعدی و فردوسی، مراسم و آیین‌های متنوع و تاریخی ایام ماه محرم در ایران و صدها مناسبت دیگر در ایران وجود دارد که ظرفیت جذب گردشگر خارجی و داخلی برای گردشگری رویداد در ایران، مورد توجه قرار نگرفته و برای آنها بسته‌های خاص گردشگری در تورهای داخلی و خارجی تعریف نشده است.

دردستور کار است!

درواقع برنامه توسعه گردشگری در ایران تاکنون بر مبنای اولویت‌های تاریخی و فرهنگی بوده و گردشگری زیارتی، سلامت و طبیعت گردی هم تازه راه اندازی شده و هنوز در ابتدای راه هستند. دراین میان مدل‌های جدید گردشگری همچون گردشگری رویداد در افقی دور و مبهم قرار دارند که برای رسیدن به آنها ظاهرا راه درازی پیش روی داریم. البته مدیرکل دفتر بازاریابی و تبلیغات وزارت میراث فرهنگی و گردشگری، از ورود وزارتخانه متبوعش به این نوع گردشگری خبر می‌دهد و به جام جم می‌گوید: مدیریت رویداد در دستور کار وزارت گردشگری است و اطلس گردشگری رویداد به صورت تقویم برای ۳۱ استان در ۱۲ ماه سال آماده شده و در اختیار آژانس‌ها و دفاتر خدمات مسافرتی قرار گرفته است.

برنامه ریزی برای ۲۰ سال دیگر

محمد ابراهیم لاریجانی با بیان این که برخی رویدادها همانند جشنواره گردشگری رویداد در ایران، مورد توجه قرار نگرفته و برای آنها بسته‌های خاص گردشگری در تورهای داخلی و خارجی تعریف نشده است.

دردستور کار است!

درواقع برنامه توسعه گردشگری در ایران تاکنون بر مبنای اولویت‌های تاریخی و فرهنگی بوده و گردشگری زیارتی، سلامت و طبیعت گردی هم تازه راه اندازی شده و هنوز در ابتدای راه هستند. دراین میان مدل‌های جدید گردشگری همچون گردشگری رویداد در افقی دور و مبهم قرار دارند که برای رسیدن به آنها ظاهرا راه درازی پیش روی داریم. البته مدیرکل دفتر بازاریابی و تبلیغات وزارت میراث فرهنگی و گردشگری، از ورود وزارتخانه متبوعش به این نوع گردشگری خبر می‌دهد و به جام جم می‌گوید: مدیریت رویداد در دستور کار وزارت گردشگری است و اطلس گردشگری رویداد به صورت تقویم برای ۳۱ استان در ۱۲ ماه سال آماده شده و در اختیار آژانس‌ها و دفاتر خدمات مسافرتی قرار گرفته است.

برنامه ریزی برای ۲۰ سال دیگر

محمد ابراهیم لاریجانی با بیان این که برخی رویدادها همانند جشنواره گل گلاب کاشان، جشنواره اقوام گلستان و حتی نمایشگاه‌های کتاب و قرآن، هنوز جزو رویدادهای نوپا به حساب می‌آیند، می‌افزاید: حقیقت آن است که رویدادهای تازه همانند گرامیداشت شمس در شهر خوی چند سالی است که به اجرا در می‌آید، اما هنوز استانداردها و کیفیت لازم برای برگزاری سفرهای رویدادمحور به ویژه در جذب گردشگر خارجی وجود ندارد و باید این رویداد ۲۰ سال برگزار شود تا توان جذب گردشگر را پیدا کند.

ماتنهاییم

مدیرکل دفتر بازاریابی و تبلیغات وزارت میراث فرهنگی و گردشگری با اشاره به این که نهادهای فرهنگی جمهوری اسلامی همچون بنیادهای حافظ، رودکی، فردوسی و سعدی، امکانات لازم برای تبلیغ این شخصیت‌ها در سایر کشورها را در اختیار دارند، می‌گوید: در ابتدا باید تبلیغ لازم در خصوص شاعران پارسی گوی و مشاهیر و همچنین اجرای سنت‌های خاص صورت بگیرد و در مرحله بعدی وزارت گردشگری، جاذبه‌های رویدادمحور را در دستور کار قرار دهد.

لاریجانی با تاکید بر این که ۵۴ نهاد فرهنگی، دولتی و حاکمیتی در زمینه معرفی مشاهیر و رویدادهای ایران، وظایف قانونی دارند، با گلایه می‌گوید که وزارت گردشگری متاسفانه در مسیر معرفی ایران دست تنها مانده، در حالی که نهادهای فرهنگی در این زمینه باید هم افزایی داشته باشند و وظایف خود را طبق شرح وظایفشان در زمینه تبلیغات و معرفی به انجام برسانند.

همچنان غریبیم

این که دنیا هنوز هم ایران را بخوبی نمی‌شناسد؛ فرهنگ و تاریخ و جاذبه‌های گردشگری اش را، نکته مهمی است که لاریجانی هم روی آن دست می‌گذارد و می‌گوید: هنوز بسیاری از حقایق درباره ظرفیت‌های پزشکی و درمانی ایران، گردشگری سلامت، ورزشی و صنعتی و مفاخرمان، ناشناخته مانده و این در حالی است که منابع صدا و سیما و وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، نفت، امور خارجه و وزارت بهداشت و درمان در پیشبرد جریان اطلاع رسانی قابل توجه است و وظایف قانونی هم آنها را به سمت اطلاع رسانی این فرصت‌ها سوق می‌دهد.

هم ما برویم، هم آنها بیایند

این کارشناس مسؤول در عین حال مشکلی نمی‌بیند ایرانیان در رویدادهای گردشگری کشورهای همسایه شرکت کنند و پول هایشان را به آن سوی مرزهایمان ببرند، چراکه به عقیده او همسایه ایم و اشتراکات فرهنگی زیادی داریم و این که فقط گردشگر ورودی داشته باشیم، تفکر اشتباهی است، اما تاکید می‌کند جریان توسعه گردشگری باید دو سویه باشد و ما هم بتوانیم مسافر جذب کنیم.

میان ماه من تا ماه آنها

زمانی که صحبت از مغفول ماندن استراتژی برای گردشگری رویداد می‌شود، گزینه‌های زیادی برای نمونه روی میز قرار می‌گیرد. یکی از شبیه ترین آنها به الگوی گردشگری رویداد قونیه، آرامگاه شمس تبریزی در خوی است که به نظر می‌رسد ظرفیت‌های قابل توجهی برای جذب گردشگر دارد، اما آیا این ظرفیت‌های بالقوه، در مدیریت بالادستی مورد توجه قرارگرفته است؟ مدیرکل میراث فرهنگی استان آذربایجان غربی در گفت‌وگو با جام جم، معتقد است مقایسه این دو سایت تاریخی با یکدیگر درست نیست، چراکه سال هاست قونیه به عنوان مقصد گردشگری برای جهان شناخته شده و برنامه‌های آن متناسب با شرایط اجتماعی و تاریخی کشور ترکیه است و این در حالی است که مدیریت جذب گردشگر در آرامگاه شمس باید بر مبنای فرهنگ و آداب و رسوم ایرانی باشد؛ امری که باعث می‌شود نتوانیم به اندازه و به سرعت ترك‌ها توجه گردشگران را به خوی جلب کنیم.

جلیل جباری البته تاکید می‌کند بیکار ننشسته اند و بر همین اساس و تاکنون موفق به برگزاری سه دوره همایش علمی شمس و اجرای مراسم آیینی همزمان با روز ملی شمس در هفتم مهرماه شده‌اند، که همین برنامه‌ها موفق به جذب هنرمندان و گروه‌های علاقه مند شده و شهر خوی و این سایت تاریخی را از ناشناختگی بیرون آورده است.

گام‌های خوبی برداشته‌ایم

مدیرکل میراث فرهنگی آذربایجان غربی با اشاره به این که تا شش سال پیش آرامگاه شمس مورد توجه نبوده است می‌گوید: نتایج توجه به گردشگری رویداد محور در آرامگاه شمس سبب شده که همزمان با برگزاری این مراسم‌ها علاقه مندان از آن استقبال کنند و ضریب اشغال مراکز اقامتی خوی به ۱۰۰ درصد برسد.

لاریجانی با تاکید بر این که توسعه زیر ساخت گردشگری در خوی از دو سال قبل مورد توجه دولت قرار گرفته، یادآور می‌شود که اجرای طراحی مجموعه یادمان شمس، توسط پروفسور اردلان معمار مطرح ایرانی و پیشرفت فیزیکی ۴۰ درصدی ساخت گالری، فضای پژوهشی و خدماتی این مجموعه حکایت از هدفگذاری برای رسیدن به گردشگری رویداد در خصوص آرامگاه شمس دارد.

بی برنامه، بی‌اعتبار

نکته مهم این که سفر رئیس جمهور به آذربایجان غربی، اعتبار ۲۰ میلیارد تومانی را در سال ۹۸- ۹۷ برای راه اندازی مجموعه یادمان شمس به همراه داشت، اما به گفته مدیرکل میراث فرهنگی آذربایجان غربی از این اعتبار تاکنون تنها سه میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان ابلاغ شده است.

نگاهی واقع بینانه به همین مستندات، گواهی بر آن است که اقداماتی که تاکنون در این عرصه صورت گرفته، تناسبی با جریان پرسرعت گردشگری رویداد محور ندارد و هنوز فاصله برای رسیدن به الگوهای موجود در جهان، از زمین تا آسمان است تا آنجا که می‌توان مدعی شد گردشگری ایران سهمی ناچیز از درآمد سالانه ۴۰۰ میلیون دلاری گردشگری رویداد در جهان را به خود اختصاص داده است.

به این ترتیب دنیایی از رازها و ناشناخته‌های آیین ها، آداب و رسوم و رویدادهای بزرگ کشورمان در آرزوی دیده شدن مانده اند؛ رویدادهایی اصیل که می‌توانند مقاصدی داغ و پرطرفدار برای گردشگران جهان باشند.

نگاهی به یك مناسبت میلیون دلاری

نام قونیه سال هاست جیب آژانس‌های گردشگری را در آذرماه سنگین می‌کند. مقصد محبوب گردشگری آرامش، حاصل یك مناسبت و رسم است که در آذرماه، موج مسافران را راهی جنوب کشور ترکیه کرده تا حال دلشان را خوب کند. بهترین زمان سفر به قونیه، روز وصل یاران یا همان مراسم بزرگداشت مولاناست که بین ۱۰ تا ۱۷ دسامبر (۱۹ تا ۲۶ آذر) بوده و گردشگران بسیاری، برای ادای احترام به مولانا و دیدن معروف‌ترین جشنواره عرفانی به این شهر می‌روند. قیمت تورهای گردشگری امسال به رقمی نزدیك به هفت میلیون تومان رسیده و به این رقم، حداقل باید ورودی بلیت رقص سماع را که از ۴۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان است، نیز اضافه کرد. با این که تورها از ۱۹ تا ۲۷ آذرماه برگزار می‌شوند، اما از آبان تور شب عُرس تکمیل شده و تنها مسافران نورچشمی آژانس‌های مسافرتی، پایشان به برنامه باز می‌شود. کشور ترکیه، در قونیه هم پرچم پردرآمد گردشگری را بالا گرفته تا گواهی بر آن باشد اگر برای گردشگری برنامه ریزی دقیقی باشد و زیرساخت مهیا شود، بی‌تردید حاصل کار، حضور هزاران گردشگری است که در فاصله چند روز، میلیون‌ها دلار ارز را روانه اقتصاد یك کشور می‌کنند.

بر اساس اعلام رسمی، موزه مولانا در قونیه، سال ۲۰۱۷ بازدیدکنندگان بیشتری نسبت به موزه‌های توپکاپی و ایاصوفیه در استانبول داشته و شمار بازدیدکنندگان آن به حدود ۲/۵ میلیون نفر رسیده است. بر اساس این گزارش در طول «شب عرس»، سالمرگ مولانا در ۱۷ دسامبر در سال ۲۰۱۷ تعداد بازدیدکنندگان به ۹۵۰۰ نفر افزایش یافته است. حداقل پنج هتل ۵ ستاره از برندهای خوب در قونیه، پذیرای مسافران هستند و اکنون یك قطار پرسرعت به گردشگران اجازه می‌دهد با سرعت بیشتری از استانبول و آنکارا به قونیه بروند. این در حالی است که تعداد پروازها نیز در طول این رویداد در هر سال افزایش یافته است. به این ترتیب باید به دنبال پاسخی برای این پرسش بود که چرا یك مناسبت، در قونیه که یکی از مقاصد گردشگری آرامش یا گردشگری ادبی است تا این اندازه در جذب گردشگر موفق بوده، اما ایران با وجود ده‌ها مناسبت جذاب تاریخی نتوانسته در میدان درآمدزایی گردشگری از این مناسبت‌ها بهره گیرد؟

حمایت بالاترین مقام کشور

فروزنده اربابی، تنها عضو ایرانی بنیاد بین المللی مولانا در این باره به ایسنا گفته: در دولت اردوغان پیشرفت‌های بسیار چشمگیر و توسعه دور از انتظاری در این شهر رخ داد. قبل از آن، در حدود سی‌واندی سال پیش، امکانات چندانی در این شهر نبود. اما در این سال‌ها از حدود ۱۳ سال پیش، خارجی‌ها و خصوصا ایرانی‌ها را می‌بینیم که به قونیه می‌آیند. امکانات بسیاری هم در این شهر ایجاد شده و شهر توسعه یافته است، در حالی که قبلا یك شهر کوچك با امکانات گردشگری محدود بود. مراسم هم به جای هفت روز، ۱۷ روز شده و باشکوه‌تر هم برگزار می‌شود. البته مراسم صرفا سماع نیست و پنل‌های دانشگاهی هم است. به دنبال این تغییرات، فروشگاه‌های خیلی زیادی هم باز شده و همین طور برای آمدن راحت گردشگران قطارهای سریع‌السیر راس هر ساعت از استانبول و آنکارا راه اندازی شده و دیگر امکانات جذب گردشگر توسعه بالایی پیدا کرده، طوری که همه‌ساله هر شخصیتی که رئیس جمهور کشور ترکیه باشد همراه هیأت دولت در مراسم شب عرس شرکت می‌کند.

بنابراین می‌توان مدعی شد در دیگر کشورها برای به بار نشستن درخت گردشگری در یك منطقه، بلندپایه‌ترین مقامات یك کشور، یعنی حتی رئیس جمهور آن پا به میدان عمل می‌گذارند، چراکه می‌دانند ثمره میلیون دلاری این حمایت همه جانبه نصیب اقتصاد کشورشان می‌شود.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۵۴۹

جدول عادی

افقی: ۱) شهری در استان کرمانشاه - خواهر ۲) بزرگوار - دستورات- عبادتگاه مسلمانان ۳) خوش خلق - دهم ماه محرم ۴) گرمابخش فصل سرما - سالخورده - عضوی در صورت ۵ - پیشوای آیین برهمایی - حالتی مخصوص زن آبستن - سراینده سایه عمر ۶) نوزاد گوسفند - دستمزد- اصل و نسب ۷) آب‌بند- حاصل تأثیر چند عامل - رادار ۸) ویرگول - بلوز تابستانی - درختی با برگ‌های پنجه‌ای ۹) سبزی معطر- شیشه ایمنی - پول ژاپن ۱۰) سیاره‌ای کوچك‌تر از زمین- تاراج - زندان مسعود سعد سلمان ۱۱) رتبه کارمندی- علت و سبب - قرمز تیره ۱۲) میان - کوهی در ترکیه - آزمون ۱۳) شاعر پارسی‌گو- معشوق ۱۴) شگفتی - نوعی عارضه پوستی- خدای هندو ۱۵) هزار هزار - مرید.

عمودی: ۱) واحد شمارش یخ- از ورزش‌های گروهی - زمینه ۲) سوره شصت و یکم قرآن- فرمانی نظامی- از مذاهب چهارگانه اهل سنت ۳) چهره - نوعی پارچه لطیف - مرد عرب ۴) عدد - عقیده - مربوط به ادبیات ۵) شهری در شرق آلمان - خوراك مجردی ۶) عقیده- رهایی- طلب کردن چیزی ۷) توله سگ شکاری - سرکرده- واحدی برای اندازه‌گیری مساحت زمین ۸) بوی رطوبت- بازیگر مرد مجموعه تلویزیونی فوق لیسانسه‌ها - کتف ۹) مفهوم - سخن کذب - بازرگانان ۱۰) ترسیده- بازدارنده حرکت چرخ اتومبیل- کلمه استثناء ۱۱) باتری پرکن - دوستان ۱۲) دربرگرفتن - ابزار و وسایل - فتنه انگیزی ۱۳) آسانی- پشت سرهم- چنین مردی هرگز نمیرد ۱۴) مردم دون‌مرتبه - نژاد ایرانی - ضمیر اول شخص ۱۵) ضربه سر در فوتبال- صحرانشین- سخن سنج.

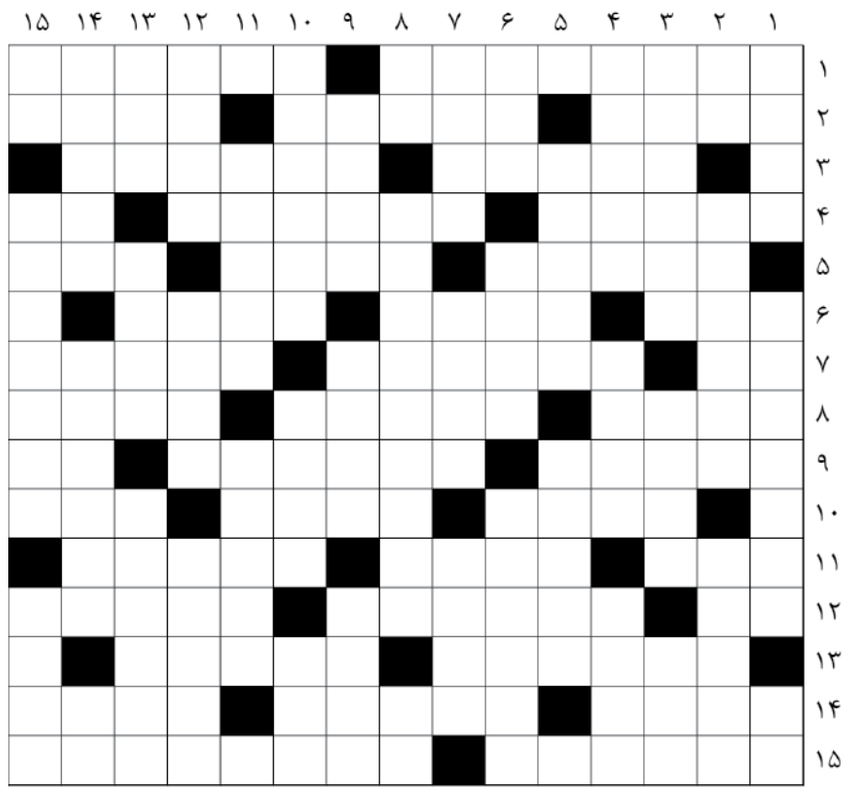

جدول ویژه

افقی: ۱) روشی برای نشان دادن آهسته صحنه‌های فیلم- پاك کردن رنگ شیمیایی از روی مو ۲) لشکر مخلص خداست- پایتخت سریلانکا- تهی ۳) به نرمی رفتار کردن- جزیره ۴) از آلات موسیقی آذری- شایستگی- چاه عمیق ۵) هنر هفتم- جالب توجه- علف خشك ۶) بی‌سواد - بسیار بخشنده - ساییدن ۷) عدد ماه- از طوایف ترکمن- جانور بی‌مهره دریایی ۸) ایستادن وسیله نقلیه در جایی- آگهی تبلیغاتی- گوشه‌ای در آواز افشاری ۹) نقصان - از علائم نگارشی- لنگه بار ۱۰) زبانه آتش- سبیل مرد- گذرگاه ۱۱) نوعی پارچه کلفت- نوعی ماشین چاپ- دریاچه‌ای در آفریقای جنوبی ۱۲) پهلوان- قشر خارجی پوست- پایتخت تبت ۱۳) دارای بالاترین درجه ذوب در بین عناصر است- شهری در گیلان ۱۴) موسسه پولی- دستخوش تغییر- فرزند زکریای نبی(ع) ۱۵) عضو مجلس سنا - بنیانگذار دانش هواشناسی.

عمودی: ۱) دو رنگ - قطعه‌ای در پمپ بنزین خودرو- کافی ۲) چاشنی غذایی- فلزی برای ساخت نوك خودنویس- دریانورد ۳) زرد روشن- ماهی استخوانی خلیج فارس- رودی در روسیه ۴) محکمه باطنی - فرو نشست - صداهای زمینه فیلم ۵) محل استقرار حسن صباح- خودروی کوچك حمل مصالح ساختمانی ۶) آشیانه پرنده - گلی زیبا- سرپرست جامعه اسلامی ۷) تازیانه- گریانیدن- سربازی ۸) رطوبت- کتاب اخلاقی از ابن مقفع- سخن زیر لب از روی خشم ۹) از استان‌های مرکزی عراق- دسته هاون- تمدنی باستانی در آمریکای مرکزی ۱۰) خانه‌ای که اجزای آن در دو سطح مختلف ساخته می‌شود- رنگارنگ- فلز گلوله ۱۱) قسمت درونی بینی- رهبر خونخوار هون ۱۲) برادری- یك از صد- لیاقت ۱۳) نگهبانی- دانه روغنی خوردنی- سهل انگاری ۱۴) پناه جستن- تمام بدن را در آب فروبردن- ضمیر انگلیسی ۱۵) تالاب- از شاگردان بوعلی سینا- شعر حماسی.

حل جدول عادی شماره ۵۵۴۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ف	ت	ر	ا	■	ت	ا	س	ف	■	ش	و	ل	ا
۲	ف	ل	ق	■	ت	ح	ف	ه	ا	ل	ا	ح	ر	ا	ر
۳	ش	ا	د	ک	ا	م	■	ا	س	ک	و	■	س	و	گ
۴	ا	ح	ی	ا	■	ی	ا	ر	ا	د	ه	ک	ی	ا	■
۵	ر	■	م	ر	س	د	س	■	ن	ا	ن	ا	■	■	ن
۶	ی	ن	■	ب	ر	ه	و	ت	■	ب	ا	ک	ت	ر	ی
۷	س	ا	ر	■	ا	ر	د	ا	ب	■	ی	ا	ب	ا	س
۸	■	ت	و	■	ب	ن	ک	ل	ا	د	ش	■	ک	ا	م
۹	ل	و	ک	س	■	ز	ی	ا	د	■	د	ف	ا	ع	■
۱۰	ا	ه	ی	ا	ن	ه	■	ن	ک	ت	ا	ر	■	ی	و
۱۱	ب	■	■	■	ه	و	ت	ن	■	ن	م	ا	ر	■	ا
۱۲	خ	ل	ا	ی	ق	■	ی	و	ک	ا	■	د	و	ا	ر
۱۳	ت	ا	م	■	ل	ا	م	ل	■	ش	ی	ا	ن	ل	و
۱۴	ک	ی	ل	و	م	ت	ر	ش	م	ا	ر	■	د	ی	ن
۱۵	ی	ن	ا	ل	■	ی	و	ت	ا	■	ه	م	ه	م	ه

حل جدول ویژه شماره ۵۵۴۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ط	ل	ا	ع	■	س	ر	غ	ت	■	ن	ا	ق	ص
۲	س	ب	ا	■	ز	ن	د	گ	ی	خ	و	ا	ب	ه	ا
۳	م	ا	ل	د	ی	و	■	ب	ا	م	س	■	ج	ر	ح
۴	ا	ل	ک	ل	■	ش	د	ی	د	■	ت	ا	د	ی	ب
۵	ن	■	ا	ش	ت	ه	ا	■	ت	م	و	ج	■	■	د
۶	ه	ل	■	ا	و	ر	ی	ا	■	ا	ک	ا	س	ی	ا
۷	■	ت	ص	د	ق	■	م	د	ر	س	■	ق	ا	ه	ر
۸	ا	و	ه	■	ف	ی	ل	م	ا	ه	ی	■	ج	و	ی
۹	ل	ن	ب	ه	■	خ	ر	ی	ف	■	ت	ر	د	د	■
۱۰	ب	ی	ا	ب	ا	ن	■	ت	ا	س	ی	س	■	ا	ج
۱۱	ر	■	■	■	ا	ر	ی	■	س	ی	ر	م	ا	ک	م
۱۲	ک	ش	م	ک	ش	■	ل	و	ل	■	ا	■	ی	و	ا
۱۳	ا	ی	ت	■	ا	س	ا	■	پ	ا	ل	ر	■	م	و
۱۴	م	ر	ص	ا	د	ا	ل	غ	ب	ا	د	■	ن	د	ج
۱۵	و	ی	ل	ت	■	م	ه	ت	ر	■	ا	ی	ل	ا	ت